

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 1/2010(72))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ «Τρίτο Πρόγραμμα»

Ημερομηνία Απόφασης: 16 Μαΐου, 2012

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Χρυσανγής Αργυρού, Τίτου Κολώτα και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η οποία εξετάστηκε μετά από απόφαση της Αρχής ημερομ. **21.12.2011**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα την από μέρους του Ιδρύματος πιθανή παράβαση του **άρθρου 19(5)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

19(5) *«Το Ίδρυμα διασφαλίζει ότι η δημόσια ραδιοτηλεοπτική υπηρεσία που παρέχει δεν περιλαμβάνει προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας:*

Νοείται ότι το Ίδρυμα δύναται να μεταδίδει τέτοια προγράμματα, αφού προηγουμένως έχει λάβει κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένης της ακουστικής προειδοποίησης ή της προβολής ανάλογου οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκεια τους, της επιλογής κατάλληλου χρόνου για τη μετάδοση τους ή άλλων μέτρων τεχνικής φύσης, ώστε να διασφαλίζει, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούουν, κατά κανόνα ή συστηματικά, τις εκπομπές αυτές».

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **2.2.2012** έθεσε ενώπιον του Ιδρύματος τη διερευνώμενη παράβαση. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

«Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας».

Η διερευνώμενη παράβαση που τέθηκε υπόψη του Ιδρύματος εκτίθεται πιο κάτω:

Στις **23.10.2009**, μεταξύ των ωρών **16:00 – 18:00**, το Ίδρυμα μετέδωσε το πρόγραμμα «**Αθλητική Παράγκα**», κατά τη διάρκεια του οποίου, **οι εκφωνητές προέτρεπαν τους ακροατές να χρησιμοποιήσουν βία εναντίον των διαιτητών, κάνοντας σχετικές αναφορές, οι οποίες ήτο ενδεχόμενο να βλάψουν σοβαρά την πνευματική και/ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς προηγουμένως το Ίδρυμα να λάβει κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένης της ακουστικής προειδοποίησης καθ' όλη τη διάρκειά τους, της επιλογής κατάλληλου χρόνου για τη μετάδοσή τους ή άλλων μέτρων τεχνικής φύσης, ώστε να διασφαλίζει ότι οι ανήλικοι δεν ακούν, κατά παράβαση του άρθρου 19(5) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300 Α (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).**

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του προγράμματος, μετά από την ανακοίνωση των ονομάτων των ακροατών που κέρδισαν τα δώρα του διαγωνισμού, μεταδόθηκε ο ακόλουθος διάλογος ανάμεσα στους εκφωνητές:

- P: *Μάκη μου νομίζω πλησιάζουμε προς το τέλος έτσι;*
- M: *Ναι κύριε Ράλη μου.*
- P: *Ευχαριστούμε όσους στείλατε τα sms σας. Για να πάρετε μέρος σε αυτή την εκπομπή.*
- M: *Να είσαστε φρόνιμοι αυτοί που θα παρακολουθήσουν ποδοσφαιρικούς αγώνες. Και να θυμάστε ότι αν σας αδικήσει ο διαιτητής, δεν σας φταίει κανένας άλλος. Προσπαθήστε να τον εύρετε να τον δέρετε.*
- P: *Τον διαιτητή, ναι. Αυτή είναι η προτροπή της εκπομπής.*
- M: *Μάλιστα. 'Οϊ να δέρνετε όποιο τύχει και να τιμωρείται και η ομάδα σας. Να περιμένετε σαν κύριοι. Πηέννετε σπίτι του, κτυπάτε την πόρτα, «είσαι εσύ;» - «μάλιστα», κάμετε τον ττουλούμι, τζιαι φύετε...*
- (ακούεται το γέλιο του άλλου εκφωνητή)
- M: *Καταλάβετε; Δεν θέλουμε να εξαγριώνονται τα πλήθη. Να είσαστε πολιτισμένοι.*
- P: *Τζιαι επειδή υπάρχει τζιαι μια οικονομική δυσκοιλιότητα, δεν χρειάζεται να σπάζετε συνέχεια τα γήπεδα...*
- M: *Και τα αποχωρητήρια, ιδίως στη Λεμεσό, αποχωρητήρια, νιπήρες, έχετε μια ορμή και τάση προς τα αποχωρητήρια και τα ουρητήρια...*
- P: *Μάλιστα.*
- M: *Κράτει, παρακαλώ, κάμετε κράτει. Δεν είναι πολύ εύκολα τα θέματα ας πούμε. Δεν είναι τίποτε... να σκέφτεστε πολλή ώρα. 11892. «Παρακαλώ το τηλέφωνο του κυρίου τάδε;» που είναι ο διαιτητής ας πούμε. Να τηλεφωνήσεις, να πάρεις, να πεις «συγγνώμη τι ώρα θα είσαστε σπίτι;». Να τον ρωτήσετε. Μπορεί να έσση δουλειές. Μπορεί να ... ξέρω γω.*
- P: *Μα, εν τζιαι βάλλουν τα τηλέφωνα τους...*
- M: *Ναι, άμα θέλεις να το' βρεις, βρίσκεις το κύριε. Δεν υπάρχει πρόβλημα. Απλά να δέρνουν τζείνους που πρέπει να δέρνουν κύριε. Κατάλαβες; Αυτή είναι η παρουσία της εκπομπής αυτής.*
- P: *Ναι, αλλά πάμε μέσα έτσι που είπες...*
- M: *Ποιοι πάσιν μέσα;*
- P: *Εννά βάλλουμε τον κόσμο να δέρνει τους...*
- M: *Αντί να πάσιν τζείνοι που εξαγριώνουν τα πλήθη, εννά πάμε εμείς κύριε Ρολάνδο; Τζείνοι που τα κάμνουν εν θα παν τζιαι εννά πάω εγώ κύριε; Συγγνώμη κύριε Ρολάνδο, για όνομα του Θεού, δηλαδή ό, τι θέλεις λαλείς δηλαδή; Δηλαδή, εν είδε το πέναλτυ ο διαιτητής, εννά πάω φυλακή εγώ δηλαδή;*
- P: *Ναι ρε Μάκη (γελώντας), αλλά λείεις τους, μεν σπάζετε τα γήπεδα...*

- Μ: *Τι θέλεις να κάμω κύριε; Θέλεις να σκοτώνονται μεταξύ τους; Δηλαδή, σκοτώνονται ΑΠΟΕΛίστες με τους ΑΕΛίστες γιατί αδίκησεν τους ο διαιτητής. Ε τι σας φταίει ο άλλος; Πηέννετε δέρτε τον διαιτητή ρε.*
- Ρ: *Μάλιστα. Ε, είναι μια άποψη...*
- Μ: *Μάλιστα είναι μια άποψη. Λοιπόν, εδώ φτάσαμε στο τέλος κύριε... Και μη ξεχνάτε το μότο της εκπομπής «Δώστε τους ν' άψει». Γεια σας κύριε Ρολάνδε.*
- Ρ: *Γεια σου Μάκη μου.*

Το Ίδρυμα μέχρι σήμερα δεν απέστειλε τις θέσεις ή / και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση, ούτε και εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά και κατόπιν προσεκτικής ακρόασης του ψηφιακού δίσκου με το σχετικό πρόγραμμα κρίνουμε ότι:

Στις **23.10.2009**, μεταξύ των ωρών **16:00 – 18:00**, το Ίδρυμα μετέδωσε το πρόγραμμα «**Αθλητική Παράγκα**», κατά τη διάρκεια του οποίου, **οι εκφωνητές προέτρεπαν τους ακροατές να χρησιμοποιήσουν βία εναντίον των διαιτητών, κάνοντας σχετικές αναφορές, οι οποίες ήτο ενδεχόμενο να βλάψουν σοβαρά την πνευματική και/ή την ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς προηγουμένως το Ίδρυμα να λάβει κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένης της ακουστικής προειδοποίησης καθ' όλη τη διάρκειά τους, της επιλογής κατάλληλου χρόνου για τη μετάδοσή τους ή άλλων μέτρων τεχνικής φύσης, ώστε να διασφαλίζει ότι οι ανήλικοι δεν ακούν, κατά παράβαση του άρθρου 19(5) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300 Α (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).** (Τα γεγονότα του υποστοιχείου εκτίθενται στις σελίδες 2 – 4 της παρούσας απόφασης).

Η Αρχή επισημαίνει ότι παρόλον ότι αναγνωρίζει ότι οι επίμαχες αναφορές έγιναν στο πλαίσιο σατιρικής αθλητικής εκπομπής, εντούτοις δεν μπορεί να αγνοήσει ότι πολύ πιο εύκολα μεταδίδονται στους νέους μηνύματα μέσω της κωμωδίας και της σάτιρας. Ως εκ τούτου, αναφορές του τύπου «**...Και να θυμάστε ότι αν σας αδικήσει ο διαιτητής, δεν σας φταίει κανένας άλλος. Προσπαθήστε να τον εύρετε να τον δέρετε**» και «**‘Οϊ να δέρνετε όποιο τύχει και να τιμωρείται και η ομάδα σας. Να περιμένετε σαν κύριοι. Πηέννετε σπίτι του, κτυπάτε**

την πόρτα, «είσαι εσύ;» - «μάλιστα», κάμετε τον ττουλούμι, τζιαι φύτετε...» μπορούσαν παρά την ενδεχομένως χιουμοριστική τους πρόθεση, να εντυπωθούν αρνητικά στο μυαλό των ακροατών και δη των ανηλίκων που εκείνη την ώρα άκουγαν το εν λόγω πρόγραμμα.

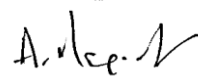
Οι παραγωγοί του προγράμματος θα αναμένονταν να είναι πιο προσεκτικοί στις λέξεις και εκφράσεις που χρησιμοποιούν και να διατυπώνουν την άποψή τους με τρόπο που να μην δημιουργούν σε καμία περίπτωση λανθασμένες εντυπώσεις ή / και μηνύματα. Στα πλαίσια των προγραμμάτων του ραδιοφώνου (και της τηλεόρασης), ιδιαίτερα όσον αφορά στα προγράμματα επικαιρότητας, τα οποία απευθύνονται σε ακροατές και τηλεθεατές από όλα τα ηλικιακά, μορφωτικά, ιδεολογικά και άλλα στρώματα, πρέπει να γίνεται συνετή χρήση της γλώσσας.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχει παράβαση του **άρθρου 19(5)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στο Ίδρυμα το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή της, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενης κύρωσης.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο Ίδρυμα την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

Η Αρχή καλεί το Ίδρυμα, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δε ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κύρωσης.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)

Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Κ.Π.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 1/2010(72))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ «ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 3 Οκτωβρίου, 2012

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **16 Μαΐου 2012** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση του **άρθρου 19(5)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

19(5) «Το Ίδρυμα διασφαλίζει ότι η δημόσια ραδιοτηλεοπτική υπηρεσία που παρέχει δεν περιλαμβάνει προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές αδικαιολόγητης βίας:

Νοείται ότι το Ίδρυμα δύναται να μεταδίδει τέτοια προγράμματα, αφού προηγουμένως έχει λάβει κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένης της ακουστικής προειδοποίησης ή της προβολής ανάλογου οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκεια τους, της επιλογής κατάλληλου χρόνου για τη μετάδοση τους ή άλλων

μέτρων τεχνικής φύσης, ώστε να διασφαλίζει, ότι οι ανήλικοι δε βλέπουν ή ακούουν, κατά κανόνα ή συστηματικά, τις εκπομπές αυτές».

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή της, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενης κύρωσης.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο Ίδρυμα την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **27.6.2012** κάλεσε το Ίδρυμα, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κύρωσης μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κύρωσης.

Το Ίδρυμα, με επιστολή του Γενικού του Διευθυντή κ. Θέμη Θεμιστοκλέους ημερομ. **3.7.2012 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, απέστειλε τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

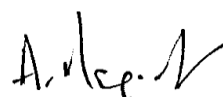
Σε σχέση με τις απόψεις του Ιδρύματος για σκοπούς επιβολής κύρωσης, η Αρχή επαναλαμβάνει ως η απόφασή της ημερομ. 16.5.2012, ότι παρόλον που αναγνωρίζει πως οι επίμαχες αναφορές έγιναν στο πλαίσιο σατιρικής αθλητικής εκπομπής, εντούτοις δεν μπορεί να αγνοήσει ότι πολύ πιο εύκολα μεταδίδονται στους νέους μηνύματα μέσω της κωμωδίας και της σάτιρας. Ως εκ τούτου, αναφορές του τύπου *«...Και να θυμάστε ότι αν σας αδικήσει ο διαιτητής, δεν σας φταίει κανένας άλλος. Προσπαθήστε να τον εύρετε να τον δέρετε»* και *«'Οϊ να δέρνετε όποιο τύχει και να τιμωρείται και η ομάδα σας. Να περιμένετε σαν κύριοι. Πηέννετε σπίτι του, κτυπάτε την πόρτα, «είσαι εσύ;» - «μάλιστα», κάμετε τον ττουλούμι, τζιαι φύτετε...»* μπορούσαν παρά την ενδεχομένως χιουμοριστική τους πρόθεση, να εντυπωθούν αρνητικά στο μυαλό των ακροατών

και δη των ανηλίκων που εκείνη την ώρα άκουγαν το εν λόγω πρόγραμμα. Συνεπώς, παρόλον ότι συμφωνούμε ότι το ύφος της εκπομπής ήταν σατιρικό, ωστόσο θεωρούμε ότι με τις αναφορές τους οι παρουσιαστές του προγράμματος υπερέβησαν τα όρια και προχώρησαν σε παρότρυνση προς τη βία.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό ότι «Γενικά η εκπομπή, ύστερα από τέσσερα χρόνια παρουσίας, με πολύ μεγάλη ποσοστά ακροαματικότητας, διακωμωδεί με το δικό της τρόπο τα κακώς έχοντα στον αθλητισμό και εκφράζει με το δικό της ιδιαίτερο τρόπο όσα περίπου θα ήθελε να πει ο κάθε Κύπριος φίλαθλος ή οπαδός», η Αρχή επισημαίνει ότι ακριβώς λόγω της υψηλής ακροαματικότητας της εκπομπής, το Ίδρυμα είχε μεγαλύτερη ευθύνη, ώστε να διασφαλίσει ότι το περιεχόμενο της εκπομπής ήταν κατάλληλο για όλο το κοινό.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, ως επίσης τη σοβαρότητα της παράβασης, αλλά και το γεγονός ότι δεν έχει εξετάσει στο παρελθόν παραβάσεις του υπό αναφορά άρθρου από το «Τρίτο Πρόγραμμα» του Ρ.Ι.Κ., η Αρχή αποφασίζει να επιβάλει την κύρωση της **Προειδοποίησης** για την παράβαση του **άρθρου 19(5)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) που έγινε στις 23.10.2009.

Η Αρχή καλεί το «Τρίτο Πρόγραμμα» του Ρ.Ι.Κ. να είναι πιο προσεκτικό στο μέλλον, καθώς στην περίπτωση που τυχόν θα υποπέσει σε παρόμοιας φύσεως παραβάσεις, δε θα επιδείξει την ίδια επιείκεια.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Κ.Π.